

Jens Beck Nielsen og Christian Birk til Cavlingprisen 2025 for serien “Kriminelle klaner”.

Toneangivende familier med tusindvis af sigtelse for forbrydelser.

Imamer, der saboterer politiets efterforskning og forhindrer domstolenes virke.

En klanleder til hest, hvis sønner tyranniserer borgere i udsatte boligområder.

De tre artikler er blot et lille udpluk af det afslørende projekt “Kriminelle klaner”, som bid for bid har afdækket multikriminelle familiers magt og et hul i forståelsen af organiseret kriminalitet i Danmark.

Samtidig afslører serien, hvordan Rigspolitiet i foråret udarbejdede en længe ventet opgørelse om klaner, som ignorerede advarsler fra politikredsene om, at der manglede familier i rapporten. Rapporten er blevet kaldt ”misvisende” af de retsordførere i Folketinget, der modtog den. For eksempel beskriver Steffen Larsen fra Liberal Alliance det således:

»Som formand for Folketingets Retsudvalg har jeg aldrig oplevet, at Folketinget har fået så misvisende informationer som det, Østjyllands Politi gør opmærksom på fra Rigspolitiet.«

Dansk politi placerer organiserede kriminelle i to kategorier: Medlemmer af rockerklubber eller gadebander. Dimensionen med kriminelle, som er bundet sammen af familiebånd og med et alarmerende tag i børnene, har derimod manglet.

Siden efteråret 2024 har Jens Beck Nielsen og Christian Birk leveret regulær grundforskning om et hidtil ubeskrevet fænomen i den kriminelle underverden i Danmark.

Projektet hviler på et stort feltarbejde, følsomme kilder og fortrolige politidokumenter.

Hverken politi, forskere eller politikere har givet fænomenet stor opmærksomhed, men dette forår varslede justitsminister Peter Hummelgaard (S) med henvisning til Jens Beck Nielsen og Christian Birks artikler, at kriminelle klaner skal sidestilles juridisk med bander.

Det vil give politiet mulighed for at retsforfølge klanernes organiserede kriminalitet på en helt anden måde end i dag – og vil være et nybrud.

Den udmelding kunne have sat punktum for serien “Kriminelle klaner”. Men de to journalister er fortsat og har senest afsløret, at Rigspolitiet og politikredsene er uenige om, hvordan man skal identificere de her familier for dermed at kunne blive klogere. For eksempel siger en politikreds åbent, at man ikke finder Rigspolitiets fremgangsmåde ”egnet til at identificerede kriminalitetsprægede familier.”

Journalisterne har skaffet oplysninger gennem forbilledligt kildearbejde og aktindsigt. De har trods modstand fra både klanmedlemmer, som ikke har ønsket opmærksomhed om

fænomenet, og myndigheder, der ikke har lyst til at sætte spot på, at man i årevis kan have oversæet et kritisabelt og for samfundet dyrt fænomen.

De har med feltarbejde i Tyskland og klassificeret materiale fra Sverige givet svar på, hvorfor klaner har været i stand til at vokse sig så stærke, når svarene fra danske myndigheder har været svage.

Serien har vist, at problemet med kriminelle hænger sammen med de seneste årtiers indvandring fra Mellemøsten, Nordafrika og Sydøsteuropa, men uden at stigmatisere hele slægter og grupper.

De to journalister viser med vedholdenhed og god dømmekraft i serien "Kriminelle klaner", hvordan undersøgende journalistisk kan forandre samfundet.

Derfor fortjener Jens Beck Nielsen og Christian Birk Cavlingprisen 2025.

Med venlig hilsen

Louise Dalsgaard